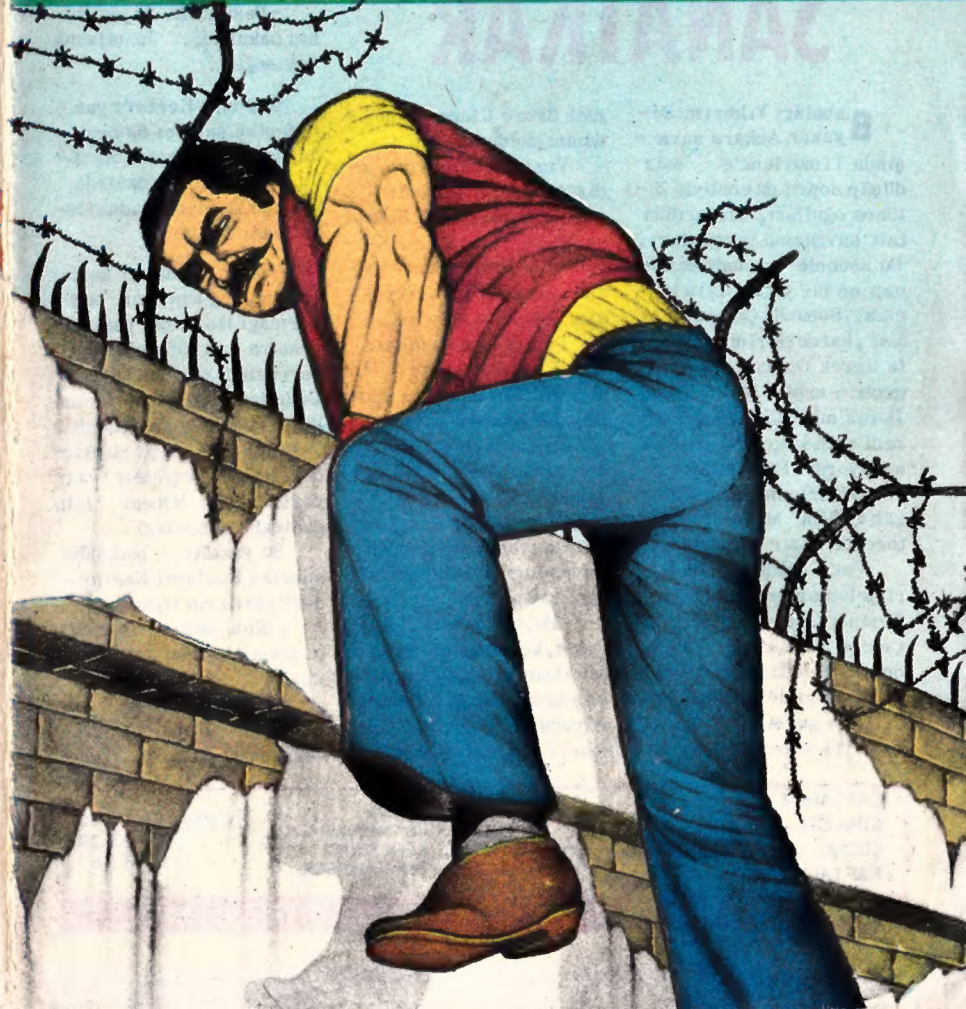

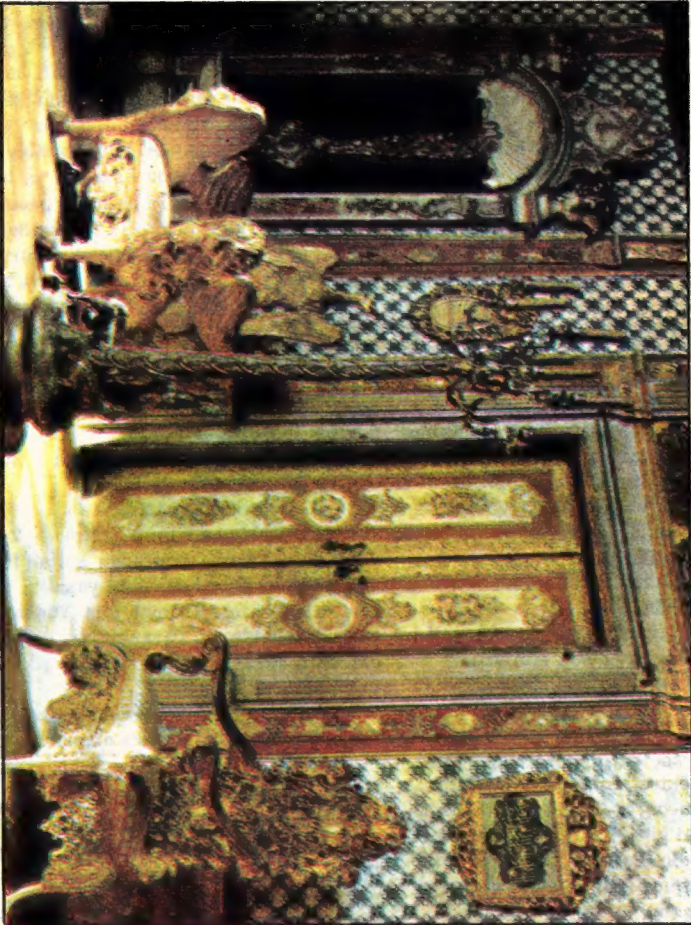
Kendileri Gitti,
İsimleri Kaldı Yedigâr

ustura KEMAL

23 Ekim 1974 Çarşamba - Sayı: 20 - 100 Kuruş

SARAYLARIMIZDAN TABLOLAR

**Topkapı
Sarayı
Hünkar
sofası**

Tarihi , sayısız değerli sanat eserleriyle dolu olan Topkapı Sarayı'ndaki Hünkar sofasında padişahlar dinlenirlerdi. Topkapı Sarayı, İkinci Mahmut devrine (1808-1839) tarihine kadar kullanılmıştır .

Çelebi Sultan Mehmet'in kuşkusu ve...

KOLSUZ BİR SANATKÂR

Babaları Yıldırım Beyazid, Ankara savaşında Timurlenk'e esir düşüp sonra da eceliyle ölünce oğulları, aralarında taht kavgasına tutuştular.. Bu nedenle Osmanlı saltanatı on bir yıl fasilaya uğradı.. Sonunda Çelebi Mehmet, kardeşlerini bir tarafa iterek Osmanlı tahtına geçti. 8 aralık 1419 günü Bursa'nın muhteşem ma-bedi olan Ulucami ibadete açılıyordu. Parlak bir tören düzenlenmişti.. Padişah Çelebi Mehmet de bu törende hazır bulunacaktı.

Vakit geldi.. Bütün ileri gelenler oradaydılar.. Beşinci Osmanlı Padişahı Çelebi Mehmet de cami önünde atından indi.. Kendisini bilginler, devlet adamları karşıladılar. Halk bu büyük töreni seyretti..

mek üzere Ulucami meydanını doldürmüştü..

Vezirlerden birisi, padişaha doğru ilerledi:

-Sultanım, dedi. Size el yazması bir kur'an-ı Kerim sunuyoruz. Bunu yazan sanatkârın elleri yoktur. Doğuştan öyledir..

Padişah, şaşırılmıştı: -Elleri olmayan bir kişi, bu Kur'an-ı nasıl yazmış? diye sordu..

Çelebi Mehmet, Kur'an'ı eline almış tetkik ediyordu..

Öyle okunaklı ve güzel bir yazıyla yazılmıştı ki.. Hayranlığını belirtmekten geri kalmadı:

-Bu, bir şaheser, dedi. Fakat, kollarından yoksun bir kişinin, bunu yazabilmiş olmasına akıl erdiremiyorum.. Böyle şey olmaz... İnanmam buna....

Vezirler, söyledikleri -nin gerçek olduğunu ifade ettiler. Sonra:

-İnanmaz iseniz huzurunuzda tecrübe ediniz. Bu kolsuz adam, Kur'an-ı Kerim'i ayağıyla yazmıştır.. Huzurunuzda da aynı işi yapar.. Yeter ki siz izin veriniz. Söyledikleri -mizi ispat edecektir..

Padişah:

-Peki, dedi.. İspat etsin bakalım.. İnanılacak şey değil..

Kur'an-ı Kerim'i yazmış olan sanatçı da oradaydı.. Ona hemen bir divit verildi. (Eski devirde kâğıt kalem, hokkadan ibaret yazı takımı..)

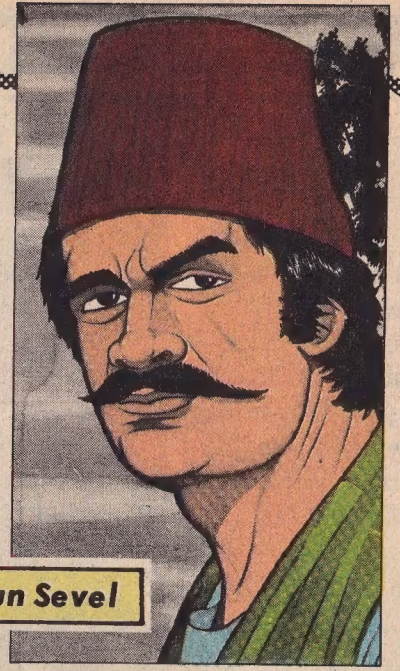
Kolsuz sanatçı, kâğıt kalemi, sağ ayağının başparmağı ile ikinci parmağı arasına sıkıştırmalarını çevresindekilere istedi. Dediğini yaptılar.. Önüne bir de rahle koymuşlardı. Kolsuz adam, rahle üzerindeki kâğıda beş satır yazı yazdı. Tetkik etmesi için padişaha sundular..

Bu yazılar, padişaha sunulan Kur'an-ı Kerim'deki yazıların tıpkısıydı.. Çelebi Sultan Mehmet'in artık kuşkusu kalmamıştı..

Kur'anı alıkoydu ve kolsuz sanatçıya bol para vererek sevindirdi..

KAN DAVASININ SONU

Yazan ve Çizen: Haldun Sevel

Haydarpaşa garının önünde duran faytonlardan birine atladı, nahpushanedeki o mütevazî Molla gitmiş, yerine azametli bir padişah gelmişti sanki.

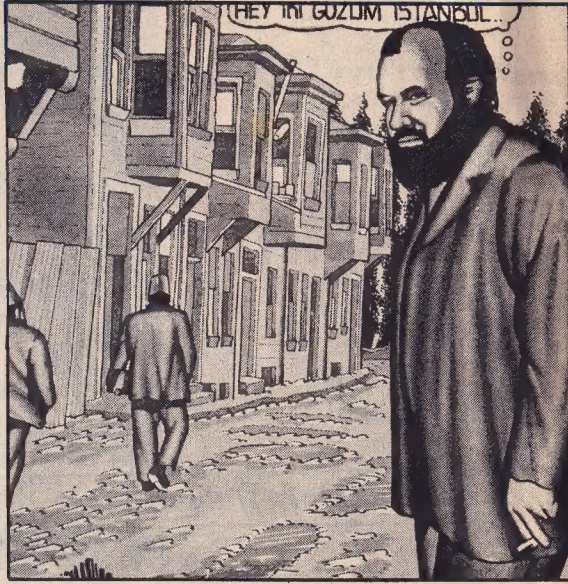
ÇARŞAMBA
GÜNLERİ
ÇIKAR
HAFTALIK DERGI - 100 Krs.

Sahibi ..... : Veb Ofset
İleri Matbaacılık A.Ş.
Yazı İşleri Müdürü: Kemal KINACI
Hazırlayan..... : Ceyhan AKNE SİL

Telefon: 26 60 00
27 83 20
27 37 61

İdare: Aylakosku Caddesi, Eryılmaz Sokak Çagaloğlu-İstanbul Baskı Veb Ofset-1 Malbaası

Molla Osman taa akşama kadar ağzına bir yudum şarap bile koymadı, Üsküdar'ı arşınladı durdu. On yıla yakın bir zaman vardı ki mahpusta idi...

Ne kadar değişmiş dedi kendine: Boş arsa kalmamış her yere ev yapmışlar.. Döndü bir de Karacaahmet'e baktı:- Ulan diye mırıldandı:ben gideli beri gebermeyen kalmamış.

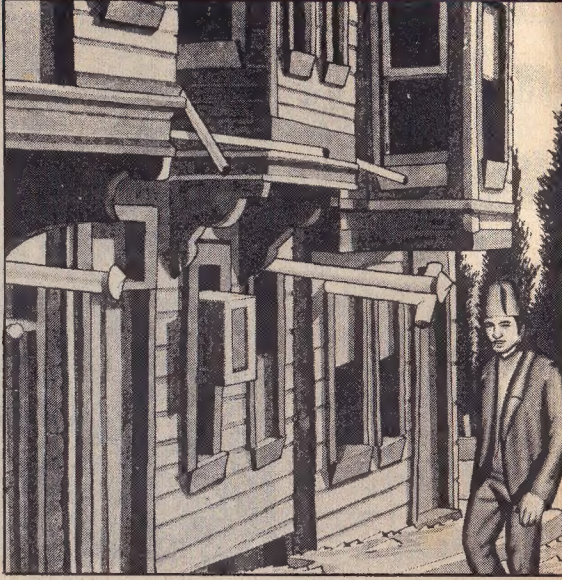
Mezarlık adam almıyor be, her yer tıkkış tıkkış, bir an önce gebermezsek bize de yer kalmayacak: birden durdu.. Ulan dedi:gebermek dedim de aklıma geldi, ben kör İspiro'yu bulacaktım be...

Kör İspiro: gebermek deyin - ce akla gelen bir adam, her davranışı ile başkalarını ezerek yaşamayı âdet edinmiş insan yaşarken bastıkları toprak, öldükleri zaman girecekleri ıkd karışık mezarı örtmeyecek miydi.

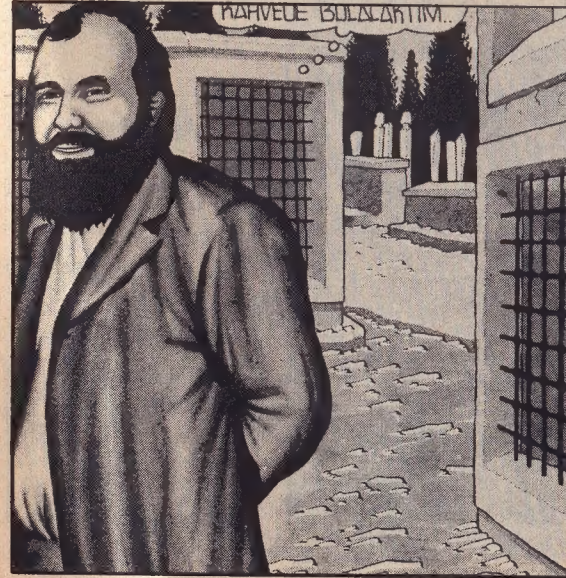
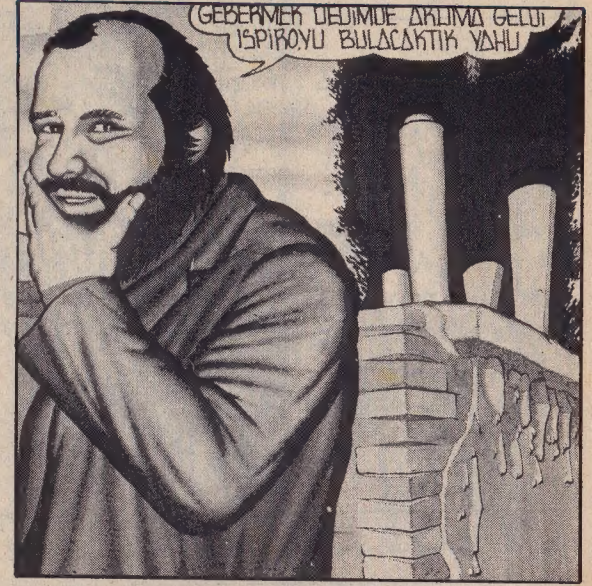

Yaşadıkları Üsküdar, bunu daha iyi nasıl anlatılabiliyordu, her geçen günden boşalan zaman geçip giden bir ömürün firesi değil miydi?

Bütün bunları göremeyen, başkalarının kaderine tecavüzü zevk edinmiş bir bıçkına, Kır İspiro'ya, son ihtiar mahpusaneden esiyordu..

Molla Osman'ın gebermek de yince aklına Kır İspiro gelmişti: nasıl gelmesin on yıl yattığı mahpusanede işittikleri ona İspiro'nun nasıl bir Azrail olduğunu çok iyi belletmişti...

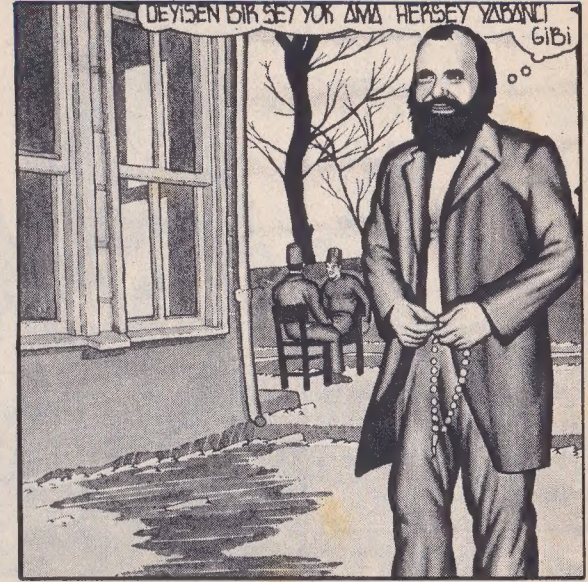
Semtini, Üsküdar'ın değil o zamanki bütün İstanbul'un illallah dediği bu azıllı kabadağı bir belâ olmuştu milletin başına.

Şarapçı az de-
ğildi hani, ara so-
kaklardan doğru
ağır ağır Tunus-
bağı'nın yolunu
tuttu, Arnavut,
Kör İspiro'yu o-
rada Nevzat'ın
kahvesinde bula-
cağını söylemiş-
ti..

Vakt ikindi-
ye geliyordu, sa-
bah olur olmaz
kahveye düşen
Üsküdar'ın biti-
rimleri öğleden
sonra sağa sola
saçılır, haraçla-
rını alırlardı.

Kahveye gir-
meden durdu, şöy-
le bir etrafına ba-
kındı, yıllar önce
yaşadığı yerler
şimdi bir tuhaf
geliyordu, sanki
yabancı gibiydi
her şey...

Kahveci çı-
rağına seslendi:
Oğlum dedi, gel
bakayım buraya..
Çocuk ilk defa
gördüğü bu sakal-
lı şişkoya yakla-
şıp-Buyur, dedi
Molla Osman- A-
caba dedi, Bay İs-
piro buralarda mı?

Kahveci çıra-
ğı gayet lâkayt
bir tavırla Molla
Osman'a cevap
bile vermeden
seslendi : İspiro
ağabey, bak bu
sakallı seni so-
ruyor.. Köşedeki
masaya ilişenler-
den iri kıyım o-
lanı yüksek ses -
le :

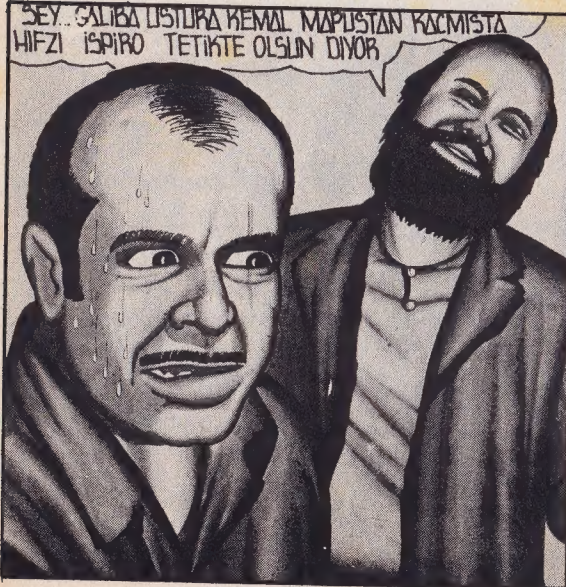
-Neo beктаşı
babası diye ses -
lend, Fizan ' dan
mı geldin, kosko-
ca İspiro'yu tanı-
massın, yaklaş
bakalım.. Osman
gayri ihtiyari he-
yecanlanmıştı...
"İspiro bu ola-
cak" diye dü-
şündü.

- Buraların
yabancıyıym, İs-
piro siz olacak -
sınız galiba...
- Benden başka
İspiro olur mu
şarapçı, çıkar
bakalım ağzında-
ki baklavı. Molla
şey dedi; -Sivas'
tan haber getir -
dim de...

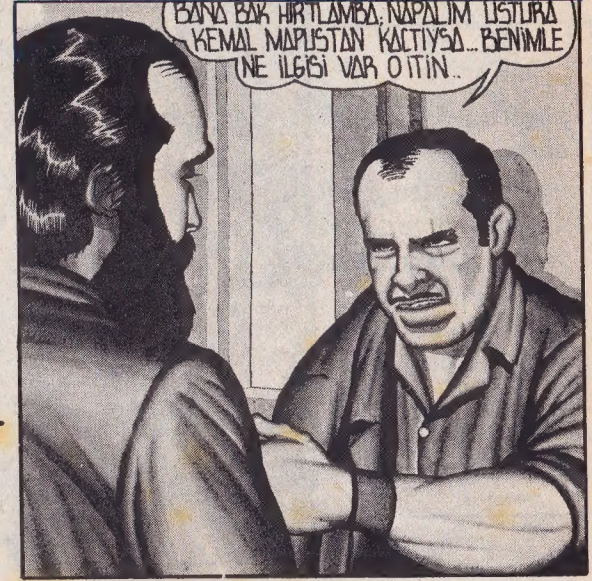
-Nee dedi,
mahpushanedenmi
geliyorsun, Ne -
dir söyleyeceğin?
Molla şaşırmış-
tı, bu zebani gibi
adamin böylesine
ürkebileceğini ak-
lına getirmemiş-
ti..-Bilmem

Arnavut Hıfzı beni size yolladı. İspiro heyecanlanmıştı, yüksek bir sesle -Ulan diye hırladı, çıkar şu ağızındaki baklayı, o Arnavut seni benim hatırımı sorasın diye göndermedi ya...

Osman'ın söylemek istediği çoktan anlaşılmıştı bile, korku dolu bir sessizlik oldu. Molla -Şey dedi, Ustura Kemal galiba hapisten kaçmış da, Hıfzı, İspiro'ya söyle, tetikte olsun dedi...

Her şeye rağmen yine ilk toparlanan Kör İspiro olmuştu ... Sapsarı olmuş bir suratla Molla'ya uzanıp, -Bana bak hırtlambo dedi, bana ne Ustura Kemal mahpus-tan kaçtı ise.

Molla Osman durumu çabuk kavradı, İspiro Ustura Kemal'den olduğu kadar, işlediği cinayetten de korkuyordu...-Yok, dedi, dava şu, ben mahpus-ta iken Ustura'ya, sizin onun karısını rahat-sız ettiğiniz

söylendi de, yani namus meselesinden bir vuruşma olmasın diye.. İspiro yanındaki ne şöyle bir göz atıp.. Kim dediyse uydurmuş dedi, yakalayıp kesivermeli iti..

Molla Osman kendi kendine "Ortalık yatışmışken tüymeli, bu kanlı gāvura güven olmaz" ... Müsaade isteyip kalktı; Kör İspiro-Dur bakalım hırtlambo dedi: O Ustura dediğin (Arkası 21'inci Sayfada)

CANİLER YUVASI

Özet:
20

Andrea'nın evine gelen Mayk onun kendisine olan zaafından istifade ederek babası hakkında kendisine lâzım olan bilgileri ahr.

şekilde eğleniyorum ya, bana yetişir.

- Meselâ, Washington'da babamın göndermesi üzerine beni ziyarete geldiğinde de aynı şekilde eğleniyor muydun?

-O gün babam sadece senin ne yaptığını öğrenmek istemişti. Kime ne zararı var bunun?

-Peki, bu gece ne öğrenmek istiyor?

-Babama, sana tesadüf edişimi ve konuştuklarımızı anlattım. Bu gece de beraber yemeğe çıkacağımızı söyledim. Fakat bu sadece benim fikrimdi. Keşke, babamla aranızda olanı bilsem. Ondan da benden olduğu kadar hoşlanmıyorsun galiba..

-Urutma, henüz babanla tanışmadım bile!..

-Zaten tanışsaydın, şüphene lüzum kalmazdı, senin hakkında çok güzel şeyler söyledi. Ne kötü kalplisin Mayk! Seninle vakit kaybettigiime değmez. Budalalık yapıyorum. Bana biraz daha konyak ver. Gidiyorum.

Kalktı ve gitti hakikaten..

Oturduğum yerde sigara yaktım. Kafamda hâlâ çözülmemiş düğümler

vardı. İmbirlin hakkında yanlış olabiliyordum. Bu kızcağız da hakikaten aptal ve masum olabiliyordu. Bu içkimden uzun bir yudum aldım. Andrea ya-tak odasına girmişti galiba.. Başımı çevirmeden oturmaya devam ettim. Nihayet yatak odasından sesi duyuldu:

-Hani benim konyagım?

-İstiyor musun?

-Ne sandın ya?

Mecburen ayağa kalktım. Bardağını doldurup yatak odasına götürdüm.

İçkiyi elimden aldığı sırada kolunu kaldırdığı için dik göğüslerini saran örtüler hatırı sayılır seviyede aşağı kaydı gözlerimi bu ziyafetten güç ayırdım. ve başımı yana çevirdim:

-Bana bir şey söylesene...

-Bugün Schindler adında bir dostumla senin hakkında konuştuk. Andrea!

- XVI-

Tahminimden daha az hayretgöstererek:

-Schindler mi? Ha. evet... Şu, detektif meselesi...

(LÜTFEN SAYFAYI ÇEVİRİNİZ)

Dedi.

-Schindler'in bir adamı Madelin Gray'i takip ediyormuş. Silvester Angert adında biri. Onu, sen angaje etmişsin...

Birden yatakta doğruldu. Artık, kayan örtüyü düzeltmeyi düşünmüyordu bile.

-Bunu nasıl öğrendin?

Diye sordu.

Hakkında tahkikat yaptım demiştim ya! Diana Barry'nin tasviri dünyada milyonlarca insana uyar ama tanıdıklarım arasında Diana, senden başkası olamaz.

-Çok zekisin. Mayk! Korkutuyorsun insanı...

Konuşmadan önce içkimi yudumladım:

-Son zamanlarda tuttuğun. hafiyeden rapor almamışsın galiba.

-Hayır. Bu gece babam o işe nihayet vermemi söylemişti. Herhalde istediğini öğrenmiş olacak.

-Biliyor musun, bugün Schindler'in ofisine uğrasaydın, şimdi burada olmazdın!

-Neden?

-Zira, bir sürü polise dert anlatmakla meşgul olacaktın.

Onun mavi gözleri kadar korku dolu hiç bir şey görmemiştim.

-Ama niye?

Diye bir soruşu vardı ki!

-Zira, Silvester yoldaş şu an cennet meleklerini kovalamakta...

-Ne demek istiyorsun Allah'ı kula-

na?

-Silvester bu sabah öldü. Yavrum,

-Öldürülen o adam hakkında hiç bir şey bilmiyorum. Mayk.

-Ben emin değilim. Sen, babana altsın kızım., tabii onu suçsuz görürsün.

-Sana ait olmak istiyorum. Mayk

-Ama, babamın aleyhinde konuşamam ki. O, benim babam!

-Onun için sana iyi geceler temenni edip ayrılacağım kuşum. Öğ-

renmek istediklerimi söyledin. Bura-ya bunlar için gelmiştim.

-Sana bir şey söylemedim ki! Hem hiçbir şeyi kabul etmem. Sadece seni konuşturmak için hep uydurmuş-tum onları... Mayk ne olur otur da bana bu meseleyi anlatsana.

İkinci sigaramı yaktığımda mümkün olduğu kadar elimin titrememesi- ne çalıştım.

-Daha fazla kalamam.

-Nereye gidiyorsun?

-Otele...

-Hayır, gitme lutfen...

İlk defa, onun zaafını yakalamış-tım. Dirsekleri üzerinde doğrulurken yüzünün rengi uçtu.

-Sebeb? Gene baban hesabına bir vazifen mi var? Beni burada tutma-ya mecbur mu edildin?

-Hayır, Mayk. Neler söylüyorsun?.. Fakat inan bana sevgilim, kendi hesabıma hareket ediyorum.

-Müsaadenle...

Diyerek kapıya doğru yürüdüm. Arkamdan çaresizlik içinde ko-nuştu:

-Onların bir konuşmasını duydum. Geri döndüğümde gözlerim ateş saçıyordu.

-Kimler? Ne konuştular?

Dedim.

-Neye aitti bilmiyorum. Bilmi-yorum! Sadece, kulağıma bir söz çalındı. Senin için endişelendim. Ote-le gitmenin doğru olmadığını biliyo-rum. Bir yere ayrılmam. Burada kal sevgilim!

Boşuna uğraşma. Numaranın mo-dası geçti kızım.

Tekrar kapıya doğru yürüdüğüm-de arkamda bir çılgılık koptu. Çıplak a-yak sesleri duyuldu ve titreyen sıcak bir vücut, bedenime sarıldı.

Ellerimi ona değdirmemeğe çalışarak bir heykel gibi kıvıldamadan duruyordum. O, hiçkarak devam et-ti:

-Sabahleyin, senin kahvaltını ha-

zırlarım... en sevdiğin şeyleri. Yarın gene Connecticut'a gitmek istersen otomobilimle beraber gider, babamla da yemek yeriz. Babamı tanımış ol-lursun Onunla konuşur konuşmaz an-laşacağımıza her şeyin düzeleceğine eminim.

-Babana hürmetlerimi bildirirsin iyi geceler...

Diyerek odadan dışarı, koridora çıktım. Asansörü bekleyemeyecek derecede acele içindeydim, merdi-venleri ikişer, üçer atlardım ve Alla-ha şükür, hemen bir taksiye rastla-yıp kendimi içine attım. Bu bir ka-çıştı!..

Otelde bana bir haber bırakılıp bırakılmadığını sordum. Bir şey yok-muş. Odamın kapısı önünde tuzak fikirleri ile dolu olduğum için elek-triklenmişçesine tetikteydim. Kapıyı açıp içeri girdikten sonra nasıl olup da gürlütsüz, belasız nefes aldığı-ma hayret etmedim değil!

Kapının sürgüsünü itip pencere-den dışarıyı bir kolladım. Binanın işime elverecek ne balkon, ne de yangın merdiveni vardı. On kat aş-ağda karınca sürüsünü andıran sey-rüseferle dolu caddeye iniş yolunu nasıl bulabilirdim acaba? Hay anası-mı...

Artık, bir içkiye ihtiyacım vardı. Ağır konyak üzerine hafifletici bir bol yuvarladım. Andrea'nın beni a- partmanında tutmaya çalışmasına gö-re bu gece bir yerde tehlike var de-mekti...

Allah kahretsin! O tehlike Stam-ford'da olamaz mıydı?

Derhal, telefonu açtım. Madelin Gray'in numarasını çevirdim. Tele-fona, yabancısı bir erkek cevap verdi

-Kimi istiyorsunuz?

-Madelin Gray'i...

-Burada değil.

-Dur, yahu., ben Mayk Hammer-im. Bir sor bakalım, Madelin içer-demi?

Herifin şaşaladığı belliydi:

-Bir dakika...

Dedi. Bir müddet sessizlikten sonra, Madelin'in mahmur, fakat ta-bir sesini duydum:

-Evet Mayk?

-Yavrum, nasıl olduğunu sormak istedim.

-Çok iyiyim. Bir şey mi var?

-Mühim bir şey yok. Ya senden ne haber?

-Hiç...

-İyi bakılıyor musun?

-Evet, Mr. Veyner, buraya bir adamını yolladı. Bina gibi heybetli bir şey. Kelebek koleksiyonuna me-raklıymış...

-Güzel, söyle ona gözünü açık tutsun, koleksiyonunu zenginleştirme ihtimali var.

-Niye?. Bir şey mi bekliyorsun? Mayk?

Ben her zaman, herşey beklerim. bilmez misin? Ama endişelenme. Mu-hafızının temkinli olması için kula-ğını bükme lazımdır...

-Bu gece New-York'ta biliyor. Benim de burada kalmam daha doğ-ru.

-Hayır, pek uzun sürmeyecek ki-zım. Yarın bir sürü hareket olaca-ğını tahmin ediyorum. Sana telefon ederim. Haydi artık yatağına dön, ra-hat rahat uyu...

Telefonu kapadıktan sonra, yeni bir sigara paketi açtım, odada bira-şığı, bir yukarı dolaşmaya başladım. Zihnimin bir kısmı henüz karanlık-taydı.

Andrea Sennel'in endişesinin se-bebi neydi?.. Yahut, hakikaten endi-şeli miydi?

Yapacak başka işim olmadığı için yatağı uzandım. Hemen uyumuşum...

Uyandığımda saat 10'a yaklaşıyor-du. Acele banyo yapıp giyindim. Kah-

(Devamı Haftaya)

DÜNYANIN EN ESKİ MIZIKA TAKIMI

ŞANLI MEHTER

*Kendine özgü çalgıları,
kıyafetleri, yürüyüşleri ile
bütün dünyada beğenilen topluluk*

Genelkurmay Başkanlığı Harp Dairesi Askeri Müze müdürlüğü'ne bağlı olarak büyük törenlere katılan, Avrupa gösterilerinde yabancıların ilgisini çeken Mehterlerin eski bir geçmişi var. Mehterlerin günümüzdeki adı Mehteran Bölüğü'dür.

Türk askeri mızıkasının temeli, bundan 496 yıl önce kuruluyordu. Evliya Çelebi, bu kuruluşta 300 sanatçının görev aldığından söz eder. Bir Avrupalı ressamın çizdiği tabloda da davul, zurna ve zil çalanlar, yürüyüş halinde görülmektedirler.

Mehter takımı, mehter musikisi çalan topluluktur. Mehter takımının padişahlara özgü olanlarına mehterhanesi Hakan denilirdi. İslâm devletlerinde, Türklerde, Selçuklular ve Osmanlılarda Mehter takımı Egemenlik sembolü olarak tanınmıştır. İkinci Gıyaseddin Mesud'un Osman Gazi'ye Söğüt ve çevre -

* Mehter takımı caddelerden geçerken herkes onları görmek için yol kenarına dizilir. Mehter takımı sanki tarihimizin günümüze dek yaşayan canlı bir anıdır...

sinin Uçbeyliğini veren fermanyla birlikte gönderdiği tuğ, alem, tabl ve nakkare, Osmanlı Devletinde Mehterhanenin kuruluşuna başlangıç oldu. Gıyaseddin'in gönderdiği armağanların, bir ikinci vakiti geldiği, Osman Gazi' nin ayağa kalkarak Nevbet çaldığı kabul edilir. Fatih devrine dek Mehterhane çalarken padişahların ayağa

kalkarak dinlemesi geleni sürmüştü. Fatih devrindeki Mehterhanede zil çalan (Zilzen) dokuz, küçük bir çeşit davul çalan (Nakkarezen) dokuz, boru çalan (Boruzen), 9 tablzen (Davul çalan) 9, zurna çalan (Zurnazen) 9 çavuş ve bir içoğlan başı yer alıyordu. Çavuşların elinde Çevgân denilen çatal uçlu değnek vardı. 64 kişilik Mehterha-

ne takımına "Dokuz kat Mehter" adı veriliyordu. Mehterhanenin birinci subayı, Mehterbaşı Ağa idi. Mehterbaşı zurna çalardı. İkinci subay ise Başmehterbaşı adı verilen Tablzenbaşıydı.

Çalıcı Mehterler Birliği 1529 yılında Mehterhane adını almış ve bugünkü Türk Askeri Mızıkası - (Lütfen sayfayı çeviriniz)

* Askeri müzede mehter takımı mevket vuruyor. Önde mehterbaşı, karşısında talizen, arkada nakkareler ve boruzenler

nın çekirdeği olmuştur.

1639 yılında veziriazam Merzifonlu Karamustafa Paşa Hünkara sunduğu bir öneride şöyle diyor du:

"Benim Hünkaram. Çadır mehterleri kulların iki bin olur. Başları vardır." Muzikayı Türk orduyu, bayrak kadar benimsemiştir. Askeri törenlere ayrı bir görkem veren muzika olduğu gibi, Türk Harp Tarihinde de mızıkadan yoksun kalmamıştır.

Mehterhane Avrupa'yı da etkilemiştir. Abdülaziz ve ikinci Abdülhamid devirlerinde Gutelli paşa gibi yabancı sanatçılar da Türk Askeri mızıkacılığına hizmet etmişlerdir. Bundan sonra askeri mızıkacı ortaokulları ve askeri mızıkacı

zika meslek okulları açılmış, alay mızıkaları kurulmuştur.

Birinci Dünya Savaşı'ndan önceki yıllarda askeri müzenin müdürü Ahmet Muhtar Paşa tarafından Mehterhane'nin tarihsel özelliklerini taşıyan bir Mehter Takımı meydana getirilmişti. Bir süre sonra bu kuruluş dağıldı. 1953'te Mehter Takımı yeniden kuruldu.

Mehter'in kendine özgü musiki de vardır. 24 ses-ten meydana gelen ses sistemi ve makamları bakımından klasik Türk musikişinin özelliklerini taşır. Mehterhanenin çalarak yürüdüğü sıralardaki özel hareket biçimine Mehter yürüyüşü denilir. Yürüyüşe sağ ayakla başlanır. Üç

adım atıldıktan sonra sola doğru dönülerek durulur. Sonra, sol adımla yürüyüşe başlanır. Üçüncü adımda durularak sağa doğru dönlür.

Bugünkü Mehter Bölüğü, askeri müzenin açık bulunduğu günlerde öğleden sonra Harbiye'deki Müze binasının giriş avlusunda ziyaretçiler için çalmaktadır.

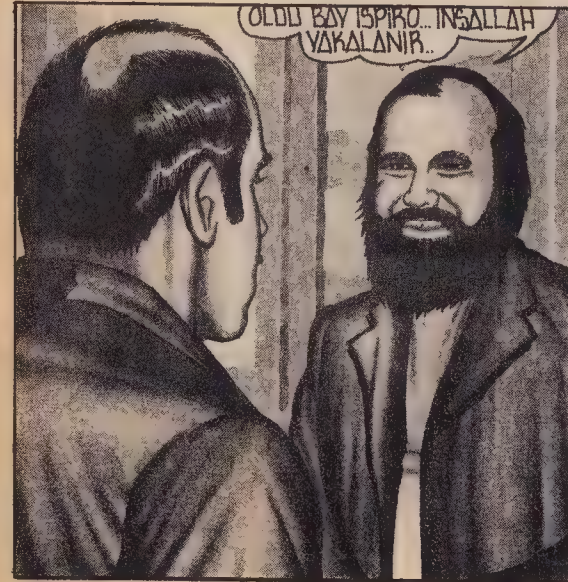
Mehter'in bir marşı da vardır. Buna harp marşı da denilir. Sözleri, Ahmet Muhtar Paşa'ya aittir.

Gafil ne bilir neşve-i pür şevk-i vegayı
Meydan-ı celadetteki envar-ı sefayı
Meydan-ı gaza aşk ile tek-birler alınca
Titretti yine ruy-i zemin arş-ı semayı
Allah yoluna cenk edelim şan alalım şan
Kur'anda zafer vadediyor hazret-i yezdan.

Mehter duası da vardır. Bu duada tanrının adı anılır, sıfatları sayılır, öne doğru eğilip eller göğüse götürülürken Hz. Muhammed'in adı anılır. Sonra, bütün davullar, ziller şiddetle vurulur, dokuz "Hu" çekilir. Sonunda üç kez kös vurulurdu.

Bugün Mehterhane Bölüğünde bulunanların giysileri de renkli ve göz alıcı kumaşlardan yapılmıştır..

Kayarto, mahpustan kaçmış tabundan zabitanın haberi olmadı mı? Molla-Oldu Bay İspiro dedi: İnşallah yakalanır. Hakikatte İspiro'ya ulaşan bu haberin şimdilik aslı yoktu...

Aslı yoktu ama, Ustura Kemal'in de mahpustan kaçıp İspiro'nun girtlağına sarılacağından hiç şüphe yoktu.. Kemal mahpustan kaçmak için her şeyi göze almıştı.

* Askeri bandolar festivaline katılıp yabancı memleketlerde başarılı konserleri ilgi ile takip edilen mehterlerimiz.

Mahpushaneden doğru bir çığ gibi gelen bu haber ölümün ta kendisi idi... Gürültüsüz bir bomba gibi patlamıştı Üsküdar'da, - Ustura Kemal ha, demek kaçmış yakında mezbahaya döner buraları.

Tandık bir sima lafa karıştı, İmam Ali Efendi idi bu. Ne korkuyorsunuz dedi : o adam kaçak bile olsa merttir, kabadayı delikanlıdır, korkacak birisi varsa ;

İspiro korksun, Kemal'in, karısı Safinaz'a yaptığı - m, hepimizin ka - rısına, bacasına yapmıyor mu ? İ - çinizden bir baba - yiğit çıkıp da, dur diyemedi, bir de Kemal için yaka - lansın diyorsunuz.

İşte böyle : Molla Osman ' ın Sivas mahpushane - sinden uçurdu - ğu bu asılsız ha - ber, koca bir semtin altını üs - tüne getirdi : Kör İspiro ise çoğun - lukla ortalarda gözük müyordu, o - nun bu hali,

semtin Ustura Kemal'e gıcık bütün bitirilmelerini ürkütmüş ortalarında külhanbeyi kalmamıştı. Ustura Kemal'den yana selâm sahibi olan acarlar ise, kendiliklerinden kabadayılıkta birer gömlek yükseli vermişlerdi.

Yahı boyunda üç katlı ahşap bir ev vardı.. Ustura Kemal'in evi.. Yaşlı anası ile nikâhlı sevgili-si Safinaz'ın oturdukları ev ... Artık bu evin önünde bıyık biken yoktu.

İstanbul yine o İstanbul' du ... Ne Ustura Kemaller, ne Kör İspirolar, nice kabadayılar gelip geçmişti, bu şehirden..

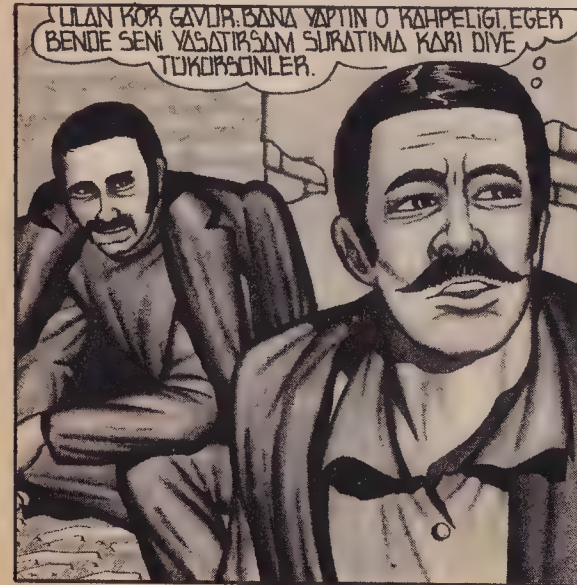
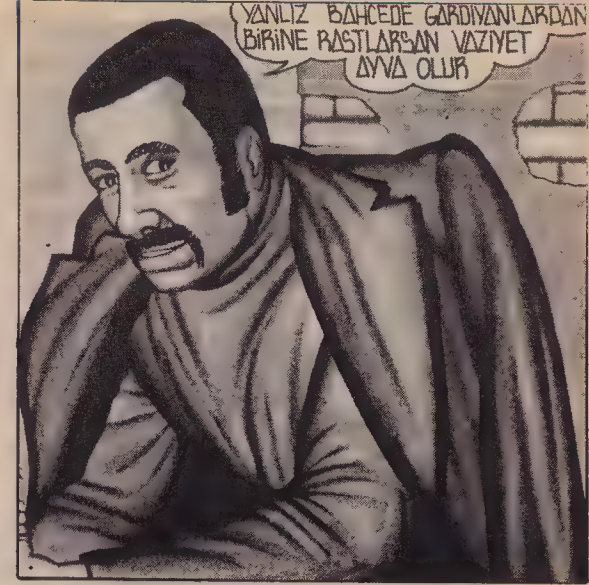
Nefsindeki hayvanca arzulara, başkalarını çiğneyerek sahip olan biri de, Üsküdar'da bu yaptıklarından yanına ne kâr kalacağını düşünemiyordu.

Kör İspiro Kemal'in sırtını hançeri ile delik deşik ettiği gece, yaşayacağını düşünmemiştii bile.. O bıçak yaraları Sivas mahpushanesinden doğru kalkmış, adım adım yaklaşıyordu şimdi...

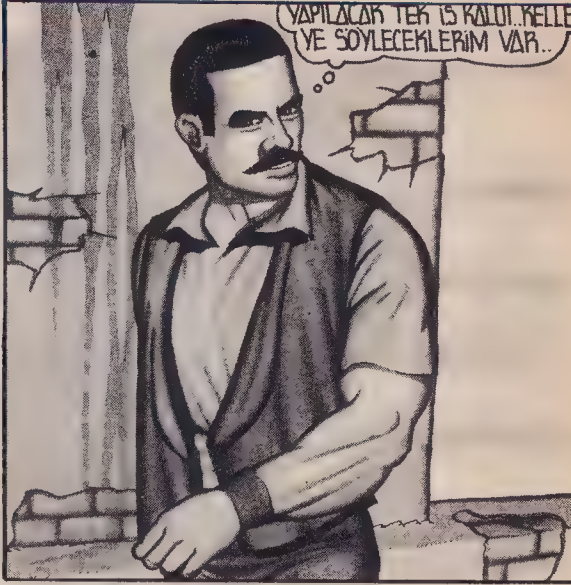
Arnavut Hıfzı yere gelişi güzel çizdiği mahpushanenin planını göstererek.. - Tamam mı Kemal dedi, bu kapı o gece açık olacak, oradan rahat rahat bahçeye çıkarsın, sonrası kolay.

Gardiyanlardan biri ile karşılaşarsan, vaziyet ayva olur. O riski göze alamıyacak.. Ustura hiç ses etmeden öktüğü yerden yavaşça doğruldu.

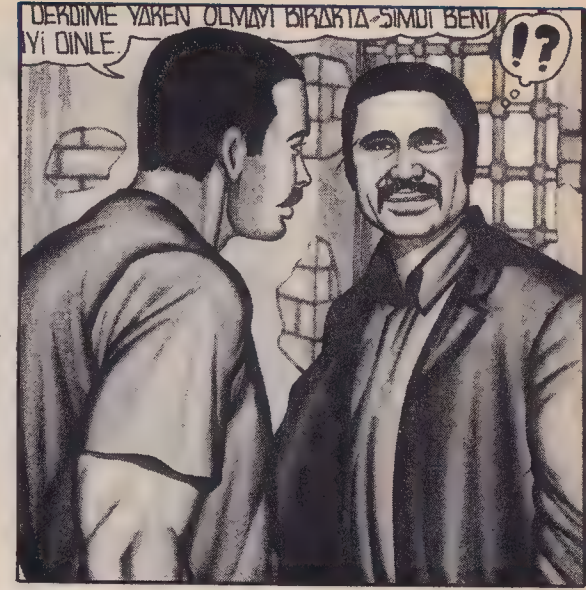
"Nalet olsun dedi içinden, yataşmayacağım, eğer bana o yezitçe kahpeliği yapan Kör İspiro gâvurunu yataştırırsam, benim de suratıma karı diye tükürsünler.."

Ustura Kemal in yapılacak bir tek işi kalmıştı artık...Vasiyetnameler gibi, onun da diyecek son birkaç sözü vardı ; hızlı hızlı kat koğuşlarına doğru yürüdü.

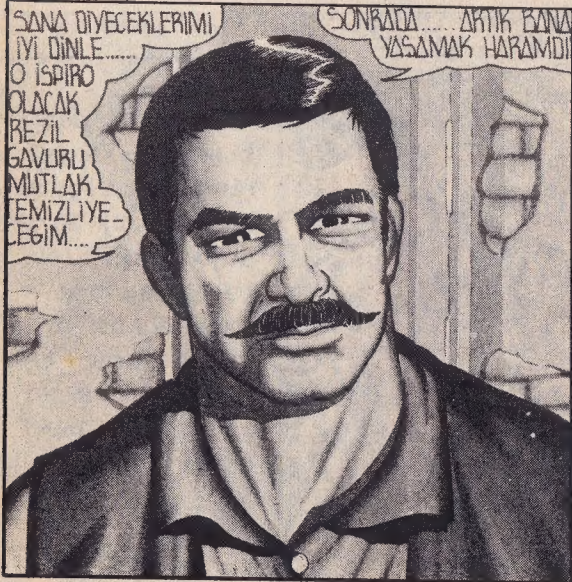
Kelle Ahsen ' in midesi matem-deydi sanki, hiç geğirmiyordu ne -dense.. Kapıda Ustura Kemal 'i görünce fırladı aşağı..Lâkin bak-tı,Kemal abisi -nin yüzü bir tu-haftı...

-Hayrola abi dedi : ne oldu ?
Ustura : - Ahsen dedi ; bırak benim derdime yaren olmayı da, şimdi beni iyi dinle..Kelle şaşırmıştı..

-Hayır dedi : boşuna -Vazgeç çirmeye çalışma kaçacağım, hem de bu gece: Kelle beyninden vurul-muşa dönmüştü , yalvarıyordu â-deta.. Vazgeç abicim, İstanbul uzak.

Oraya vara -
mazsın, yolda ya-
kalar vururlar se-
ni, gel Vazgeç
bu işten. Kemal
cevap vermedi,
sert bir hareket-
le ayağa kalkıp:
- Bak Kelle dedi;
başka hiç bir şey
deme bana...

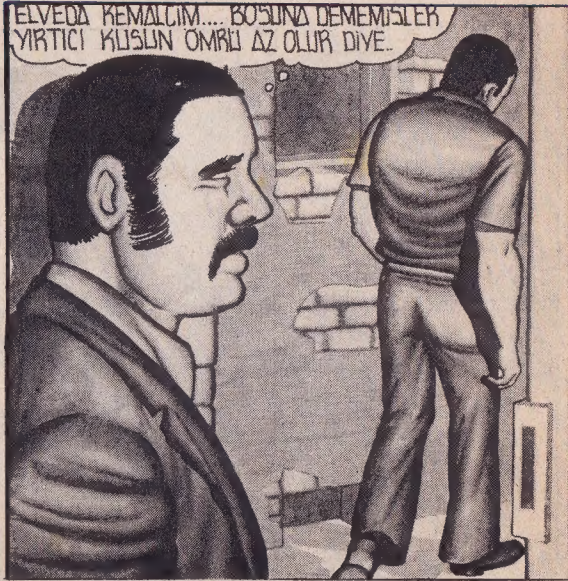
Ustura - bak
dedi ; sana söy -
leyeceklerim var.
Ben o İspiro ola -
cak ırz düşmanı
gâvuru mutlak
temizleyeceğim ,
sonra artık bana
yaşamak haram -
dır.

Anam sana e -
manet, karım Sa -
finaz'ı da ailesi -
ne teslim edersin,
gözümü arkada
bırakma, hakkını
da helâl et. Kelle
nemlenen gözle -
rini elinin tersi
ile silip, - Kemal
abi

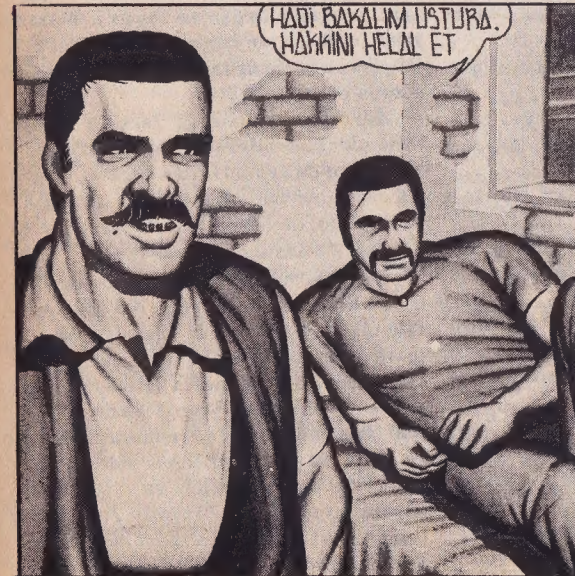
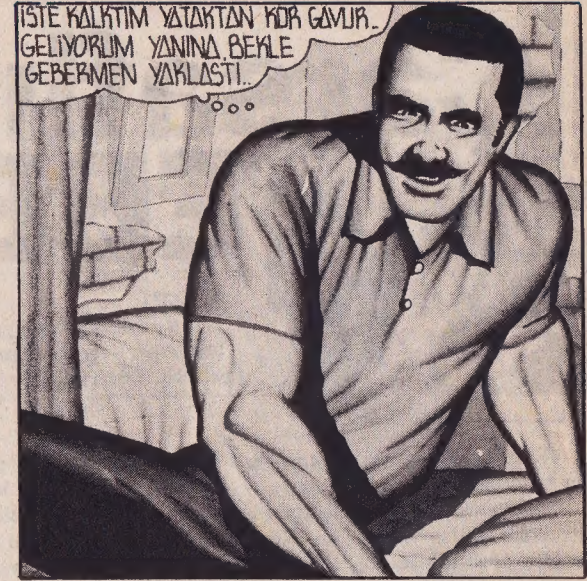
dedi ; sen bu işi
aklına koymuşsun
Allah yardımcın
olsun, madem böy -
le ben hakkımı
helâl ettim, . Sen
de hakkını helâl
et...İki eski dost
el sıkışıp erkek -
çe kabadayıca

helallaştılar. Kemal dönüp ses - sizce çıktı ko - ğuştan, Kelle Ah - sen şimdi yalnız kalmıştı içerde.. -Eee dedi kendi kendine ; "Boşu - na dememişler yırtıcı kuşun ömrü az olur" diye...

Vakit gece yarısını çoktan geçmiş, ortalar - da kimseler kal - mamıştı; mah - pushane bir me - zara benziyor - du bu haliyle: ko - ğuşlardan birinde bir ceset kımlı - dar gibi oldu.

Ustura Ke - mal'den başka - sı değildi bu ya - şayan ölü, sırtın - da hâlâ bütün haşmeti ile sı - ran hançer yara - ları onu çoktan öldürmüştü zaten. Kin dolu bir göv - de ağır ağır doğ - ruldu ranzadan.

Uyuyanlara şöyle bir göz attı. Hıfzı uyamktı, doğrulduğu yer - den fısıltıyla - Ha - di bakalım Ustu - ra dedi; hakkım helâl et.. Kemal hiç cevap verme - den yavaşça sü - zülüverdi koğu - ştan... **(Devamı Haftaya)**

Nefes kesici aşk ve serüven romanı

Uğruna kan dökülen güzel:

Çarşafli EBE

Özet

Paşanın konağından ayrılan Çarşafli Ebe Saray bahçıvan Koço ve nişanlısının Zekiye Sultan tarafından öldürüldüğünü öğrenir.

Tefrika -9

Kapıyı yıksalar açmayacağım.. Biraz da kendim için yaşayacağım...

Soyunduktan sonra sandığım açtı.. En alttaki bohçalar arasına koyduğu Gani Bey'in Abdullah Biraderler Fotoğrafhanesi'nde çekilmiş kartpostalını çıkardı..

Onun çapkınca bakangözlerine dudaklarını götürdü.

"Ah Gani Bey, şimdi sen kara top raklardasın demek?"

Ve gözlerinden yaşlar boşandı..

Onunla ne ateşli aşk geceleri geçirmişti..

Bütün kadınların bayıldıkları bir tip ti o...

"Neden içerdin bu denli? Niçin kendini harap ederdin? Yazık değil mi sana?"

Sert bir erkekti Gani Bey.. Çarşafli Ebe'nin anladığına göre, padişahın bu gözde adamı, sarhoşluğunun kurbanı olmuştu anlaşılan..

Çarşafli Ebe, Gani Bey'in resmi elinde, gözlerini ondan ayırmaksızın geçmiştiki tatlı günleri düşünüyordu. Yüreğinde anlatılması güç bir sıkıntı vardı.

"Ah Gani.. Artık göremeyeceğim seni. Ne acı.. Mezarını bile ziyaret ede-

meyeceğim. Aşkımız böyle mi sona erecekti? Bütün hafiyeler, şimdi İstanbul'da fıldır fıldır dolaşıp duruyorlar. Bu cınametin esrarını çözmek için çaba harcıyorlar. Onun mezarını bilsem bile gide-mem ki.. Kabristanda muhakkak mezarıcı kılığında hafiyeler vardır. Mezarı yaklaşıp gidersen hemen jurnal ederler. Bu yüzden sürünürüm. Belki de Fizan'a sürgün edilirim.."

Perdeleri açmamıştı Çarşafli Ebe.. Evde olduğunu bilerek kapısını, kimse-nin çalmasını istemiyordu. Birkaç gün dış dünyadan uzak yaşamak niteyindeydi. İstanbul'da esrarlı cinayetler, birbirini izlemekteydi son zamanlarda.

Beyoğlu'nun tanınmış yosmalarından Güzel Kamelya da vurulup öldürülmüş müydü? Şimdi de bu cinayet işlenmişti işte. Padişahın ne denli canı sıkılmıştı kim bilir? Kamelya cinayetine başhafiye ve padişahın yaverlerinden Fe-him Paşa'nın da adı karışmıştı. Gani Bey ve Hafız Paşa da padişahın adamlarıydı.. İkisi de gözdeydiler ve nüfuzları, sarsılmaz kişilerdi. Çarşafli Ebe, saray bahçıvanlarından Koço'nun öldürülüşünü de hatırlamıştı.

Koço, Zekiye Sultan'ın özel bahçıvanıydı. Sultan çiçeklere meraklıydı. Halk arasında dolaşan söylentilere göre Zekiye Sultan'ın gönlü akmıştı bahçıvana.. Kimisi diyordu ki, sultanın kocası Nureddin Paşa, kıskançlığından öldürttü, Koço'yu.. Kimisi de katilin başkası olduğunu öne sürüyordu. Sonra?

Koço'nun nişanlısı olan kız da yok edilmmişti..

Bu olaylar, bütün İstanbul halkının, dilinde dolaşıyor, türlü iddialar ortaya atılıyordu.

Koço'nun nişanlısı olan kızın babası bahçıvanı Paraşkeva, bir türlü söylüyor Koço'yu Zekiye Sultan'ın kocası Nureddin Paşa'nın öldürdüğünü sanıyordu.

Sarayda sultan hanıma özgü küçük bir çiçek camekânı vardı. Burada sultan hanımın en çok sevdiği birçok çiçek, özenle yetiştirilirdi. Bu çiçeklerin yetiştirilmeleri ve düzeni Koço'ya verilmişti. Sultan hanım, Koço ile birlikte bu camekâna girer ve çiçeklerin bakımında onunla birlikte uğraşırdı.

Gani Bey, Çarşafli Ebe'ye sarhoş olduğu bir gece bu işten söz etmişti:

"Sarayda anlattıklarına göre, olay günü Zekiye Sultan, yine camekâna Koço ile girmiş.. Zekiye Sultan sabah kıyafeti içinde açık saçık olmuş. Koço'nun gözü dönmüş ve Zekiye Sultan'a saldırmış.. Sultanın istemediği şey değil hani. Ama neylesin? Belki gören olur. Basmış yaygarayı. Nureddin Paşa, sultanın feryadını işitmiş, koşmuş gelmiş ve bahçıvan Koço'nun boğazını sıkıp onu boğmuş."

Çarşafli Ebe, merakla sormuştu Gani Bey'e:

"Zekiye Sultan kocasını sevmiyor mu ki, bahçıvan parçasına gönül vermiş? Gani Bey gülmüştü.. Sonra da:

"Var kocası.. Ama gelgelelim sultanı boşlar. Onun gözü dışarıdaki karılarda.. demişti.

Çarşafli Ebe, sonradan ustalıkla yeni bilgiler edinmişti bu konuda..

Ve şaşır kalmıştı. Bir sultan hanım, nasıl oluyordu da bahçıvana gönül veriyordu..

Kulağı delik bir kadın, saray kadınlarından öğrendiklerini ona anlatmıştı:

"Nureddin Paşa da biliyordu Zekiye Sultan'ın Koço ile sevişmesini. Fakat ses çıkarmazdı ona. Çünkü sultanı kendisi ihmal ediyordu. Paşa dışarıda gönül eğlendiren bir çapkındı. Hele Kamelya'ya bayılırdı. Sade o muydu Kamelya'ya bayılan? Yooo.. Bir sürü damad paşalar, hünkâr yaverleri de vardı. Zekiye Sultan Kamelya'yı Arnavut Gani beye öldürttü-günü söylemiş. Aslı var mı, yok mu bil-mem.. Paşa da bunu öğrenince karısından intikam almak için Koço'yu öldür-müş.."

Gölgesi bile yüreklerle dehşet salan Sultan İkinci Abdülhamid'in sarayında, böylesi işler de oluyordu.

Bahçıvan Paraşkeva'nın kızı Zoiçe de ortadan yok edilmişti.

Baba, dert yanımtı:

"Nasıl oldu bu işler? Kızım Zoiçe de saraya giderdi. Sonradan sultan hanım, onun saraya gelmesini yasak etti. Koço ile kızım evlenmek için Yunanistan'a gideceklerdi. Pasaportları da hazır olacaktı. Fakat talihleri kötüymiş ki, ikisi de öldürüldüler.

Yine saray mensuplarından bir ağa ise başka türlü anlatmıştı olayı..

"Zekiye Sultan, Koço'yu hepimizden, hatta Nureddin Paşa'dan, her şeyden çok sever, üzerine titrerdi adeta. Koço, rahatsızlanmaya görsün.. Sultanı bir telâş alırdı.. Koço bir şeye sevinse sultan hanım da sevinirdi. Zekiye Sultan için Koço, zevkti, şevkti, lezzetti, hayatın ta kendisiydi. Hep onunla meşgul olurdu. Vaktinin çoğunu bu çocukla bahçede, camekânda eğlenmekle geçirirdi. Sultanın bu ilgisine karşı Koço da kayıtsız değildi hani.. O da sultanın her emrini, bütün arzularını yerine getirir, sultanın karşısında bir makine olur çıkardı. Bunların aralarındaki sevgiyi, sultanın bütün adamları kıskanırdı. Ama onlar, hiç bir şeye aldırış etmezlerdi. Bahçıvan Paraşkeva'nın kızı Kuruçeşme'ye taşınmıştı.

(Devamı haftaya)

Kendileri Gitti,
İsimleri Kaldı Yedigâr

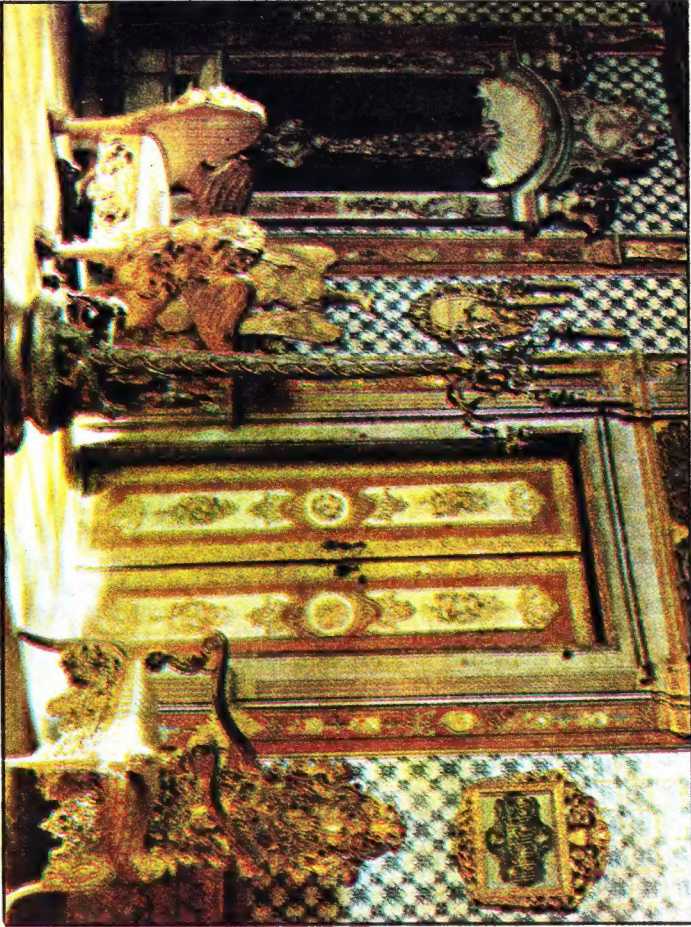
ustura

KEMAL

23 Ekim 1974 Çarşamba - Sayı: 20 - 100 Kuruş

SARAYLARIMIZDAN TABLOLAR

**Topkapı
Sarayı
Hünkar
sofası**

Tarihi , sayısız değerli sanat eserleriyle dolu olan Topkapı Sarayı'ndaki Hünkar sofasında padişahlar dinlenirlerdi. Topkapı Sarayı, İkinci Mahmut devrine (1808-1839) tarihine kadar kullanılmıştır .